

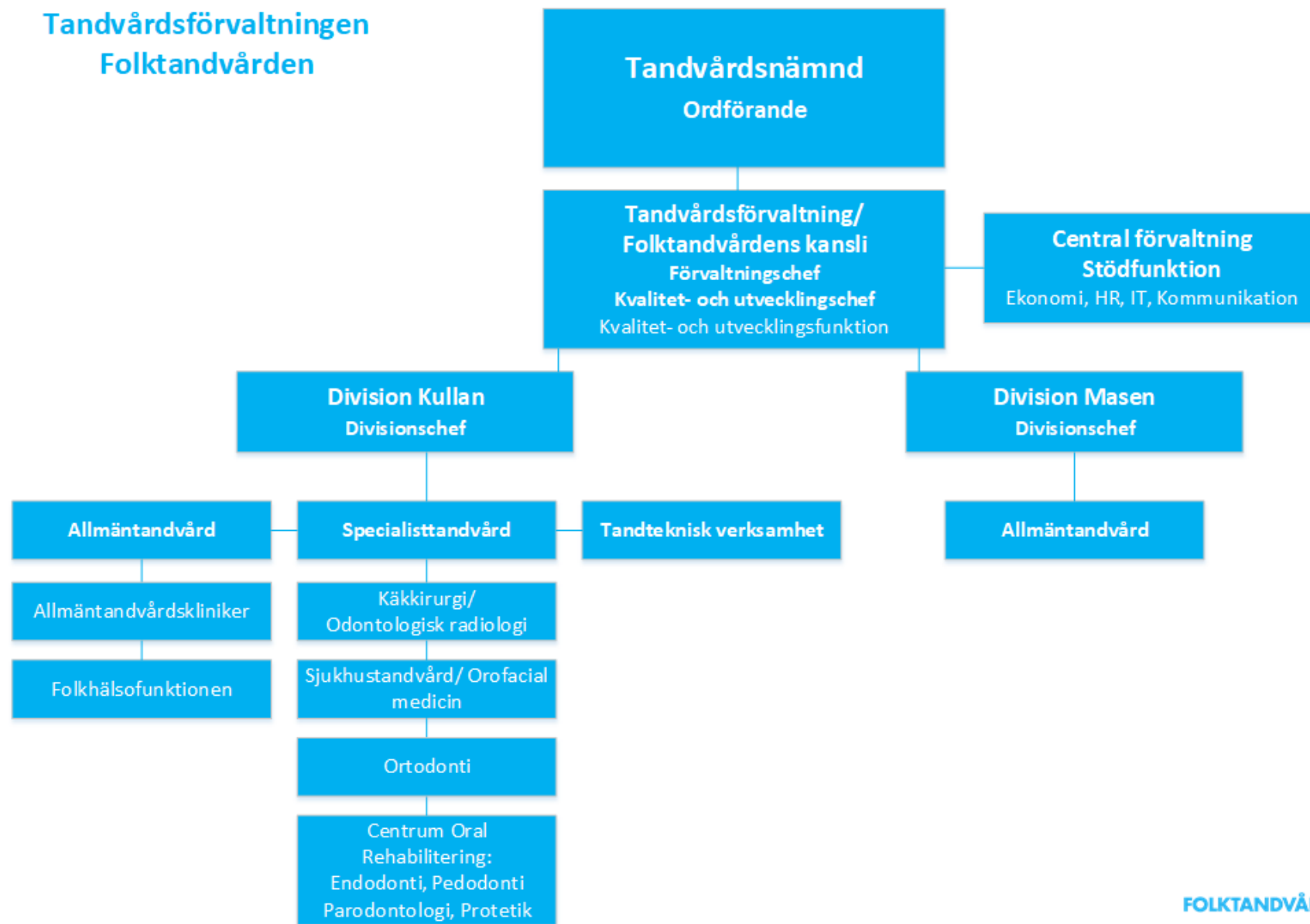
Tandvårdens nuläge och framtid

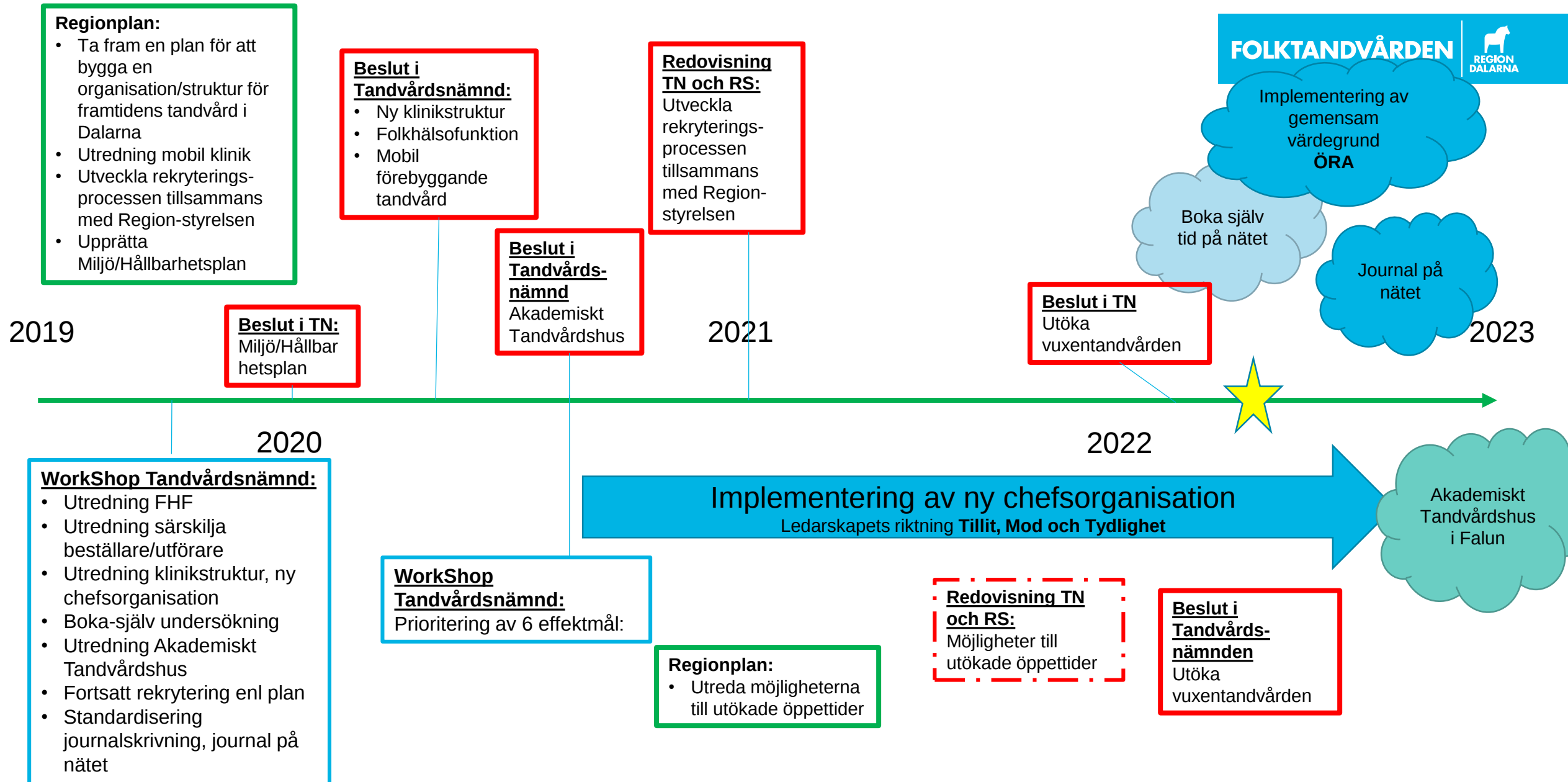
Karin Gunnars Hellgren
Tandvårdschef/Förvaltningschef
Folktandvården Dalarna

Folktandvården

- Inom Folktandvården arbetar ca 460 medarbetare.
- Allmäntandvård bedrivs vid totalt 20 kliniker utspridda över hela länet från norr till söder.
- Specialisttandvård kan erbjudas inom alla specialiteter. Huvudparten av specialistverksamheten bedrivs i Falun, men inom ämnesområdet tandreglering kan vård erbjudas även i Mora.
- Sjukhustandvård och tandvård för särskilda patientgrupper kan erbjudas i Falun, men utgör också en integrerad del i allmäntandvården.

Genomförande: Vad har vi gjort?

- WorkShop Tandvårdsnämnden:
- Utredning Folkhälsofunktionen
- Utredning särskilja beställare/utförare
- Utredning klinikstruktur, ny chefsorganisation
- Boka-själv undersökning
- Utredning Akademiskt Tandvårdshus
- Fortsatt rekrytering enligt plan
- Standardisering journalskrivning, journal på nätet

Särskilja beställare/utförare.

Men vad är beställaruppdrag i tandvården?

Budget 2021 Tandvårdsförvaltningen

Tandvård barn och unga allmäntandvård (ATV)	119 495		Övertaget av Vårdval
Allmän barnpeng ATV	96 010	Barnpeng 1 432 kr/år/barn	
Generella insatser barn och unga	9 600	Uppsökande verksamhet Folkhälsofunktionen (FHF), plus de barn som remitteras till klinik pga. hög riskgrupp	
Särskilt ansvar barn och unga	6 705	Tillgänglighet – att finnas i varje kommun, ha ett sista-hands-ansvar för barnen	
Högekostnadsskydd nyanlända	-	Pengar fås från finansförvaltningen	
Högekostnadsskydd protetik BoU	700	Behandlingar som ej är klara när barnet fyllt 23 år.	
Ortodonti ATV	5 980	Den tandreglering som utförs i allmäntandvården	
Remisshantering inom ATV till nisch tandläkare	500	Avlastning av specialisttandvården i allmäntandvården	

Tandvård vuxna allmäntandvård (ATV)	15 208	
Äldrecentrum	500	Utbildning/information till HoS-personal, kommuner, intresseorganisationer
Särskilt ansvar inom vuxentandvården	6 500	Tillgänglighet – att finnas i varje kommun, ha ett sista-hands-ansvar för vuxna
Kliniskt utvecklingsarbete	2 800	Folktandvården skall även samverka med övriga samhällsorgan, regioner och organisationer för att utveckla tandvården (Tandvårdslagen §9-10).
Befolkningsansvar	5 408	Folktandvården har ett befolkningsansvar som betyder att alla som vistas i Region Dalarna ska garanteras hjälp att uppnå en god tandhälsa och erbjudas en god och jämlik tandvård. (kanske detsamma som särskilt ansvar vx-tandvård)
Specialisttandvård	58 870	Ersättning för remisshantering, konsultationer, utbildning till allmäntandvård, förkovring i nya rön, behandling av barn 0-23 år, HoS-baserad vård
Tandreglering Falun+Mora	24 320	
PED	7 700	Avd för barntandvård
COR	8 910	Centrum Oral Rehabilitering (Protetik, Endodonti, Parod)
Kirurgi/radiologi	10 365	60% av vården som utfördes 2020, var HoS-baserad
Jourverksamhet kirurgi	2 190	Beredskap
Orofacial medicin + avtal sjukhustandvård	5 385	Slemhinneförändringar = HoS-baserad vård

Huvudmannaskap	47 177	
Tolkkostnader (FTV & Privata)	3 500	
Sjukresor (FTV & Privata)	1 700	
Specialisttandvård utomläns	20	
		Vårdutveckling, statistik kring hur tandhälsan utvecklas i samhället. Repr i NPO/RPO
Samhällsodontologi	3 100	
Tandvårdsstöd Dalarna Vuxna	37 637	VÅRDVAL
Administration beställarfunktion barntandvård	1 220	VÅRDVAL

Särskilda uppdrag inom Folktandvården (FTV)	11 845	
Interkommunala ersättningar	1 650	Kostnaderna för nationella platser ST-utbildning CKF
Specialistutbildning	-	Finansieras f. tillfället via statsbidrag, ca 7-8 mnkr CKF
Rekrytering	2 100	Kompetensförsörjningsuppdraget. Här ingår rekrytering, utlandsrekrytering (enbart annonsering samt delta genom Folktandvården Sverige), mässor, kostnader för sommarjobb
Inskolning	3 500	Handledarersättning för ny-utexaminerade tdl och thyg
Handledningsklinik	-	Finansieras f. tillfället via statsbidrag, ca 2 mnkr
Forskning (FoU)	1 200	Kliniknära forskning och utvecklingsprojekt har förtur. En tydlig satsning på forskning inom äldretandvård och förebyggande barntandvård. FOU
Tandhygienistutbildning	985	Finansiering del av doktorandtjänst Thyg-utb Karlstad. Huvudhandledare VFU Dalarna och VFU-ersättning kliniker
Tandsköterskeutbildning	310	Vi bidrar med resurser utöver den timkostnad vi debiterar till Yrkeshögskolan/Högskolan enligt gällande avtal Dnr: LD18/03466.
Helgjourklinik Falun	1 600	Uppdrag helgjoursverksamhet, tillgänglighet
Mobil klinik	500	

Kanske inte beställaruppdrag?

Regionspecifika krav och uppdrag (Kostnader kopplade till offentlig förvaltning)	11 935	
Strategiska projekt/utvecklingsprojekt	500	
Centrala samordnare	410	
Utrustningsgrupp	600	
Deltagande i centrala grupper samt Folktandvårdens övergripande projekt	820	
Tandvårdsnämnden	650	Ett specifikt uppdrag?
Fackliga kostnader	620	
Förvaltningskostnader (del av kansli)	5 000	
Informationsskyldighet	900	
Ledningssystem	835	Ett specifikt uppdrag?
Regionsspecifika gemensamma kostnader	1 600	

Syfte och mål ny klinikstruktur

En ny organisation för klinikstruktur ger:

- bättre möjligheter att rekrytera och framförallt behålla medarbetare genom modernt och nära ledarskap, bättre möjlighet till god handledning nya kollegor.
- ökad samverkan för ökad jämlik vård
- ökad patientsäkerhet
- på sikt: nära vård - genom ökad tillgänglighet
- långsiktigt hållbar klinikstruktur som skapar förutsättningar för en ekonomi i balans, och där ekonomin inte blir ett hinder för samverkan mellan kliniker.
- bättre möjligheter för Folktandvården att agera på en konkurrensutsatt marknad.

”Kliniktyp”- funktion

- Tandvårdshus
 - Stor klinik, skiftgångs-koncept
 - Hög tillgänglighet (har kompetenser, utökade öppettider)
 - Filialer anslutna, stödja med bemanning, akut mm
 - Har stort i upptagningsområdet många inv.
 - Stark ekonomi
- Centralklinik
 - En ”normalstor” klinik
 - Filialer anslutna, tar emot kunder från filialer
 - Har kompetenser
 - Mindre antal inv. i upptagningsområdet
 - Bättre ekonomi
- Filial
 - Får stöd av sin moder klinik
 - Kan ha begränsad tillgänglighet (öppettider)
 - Ger trygghet för medarbetare på filial att tillhöra en större klinik

Ny chefsstruktur med befintligt Tandvårdshus

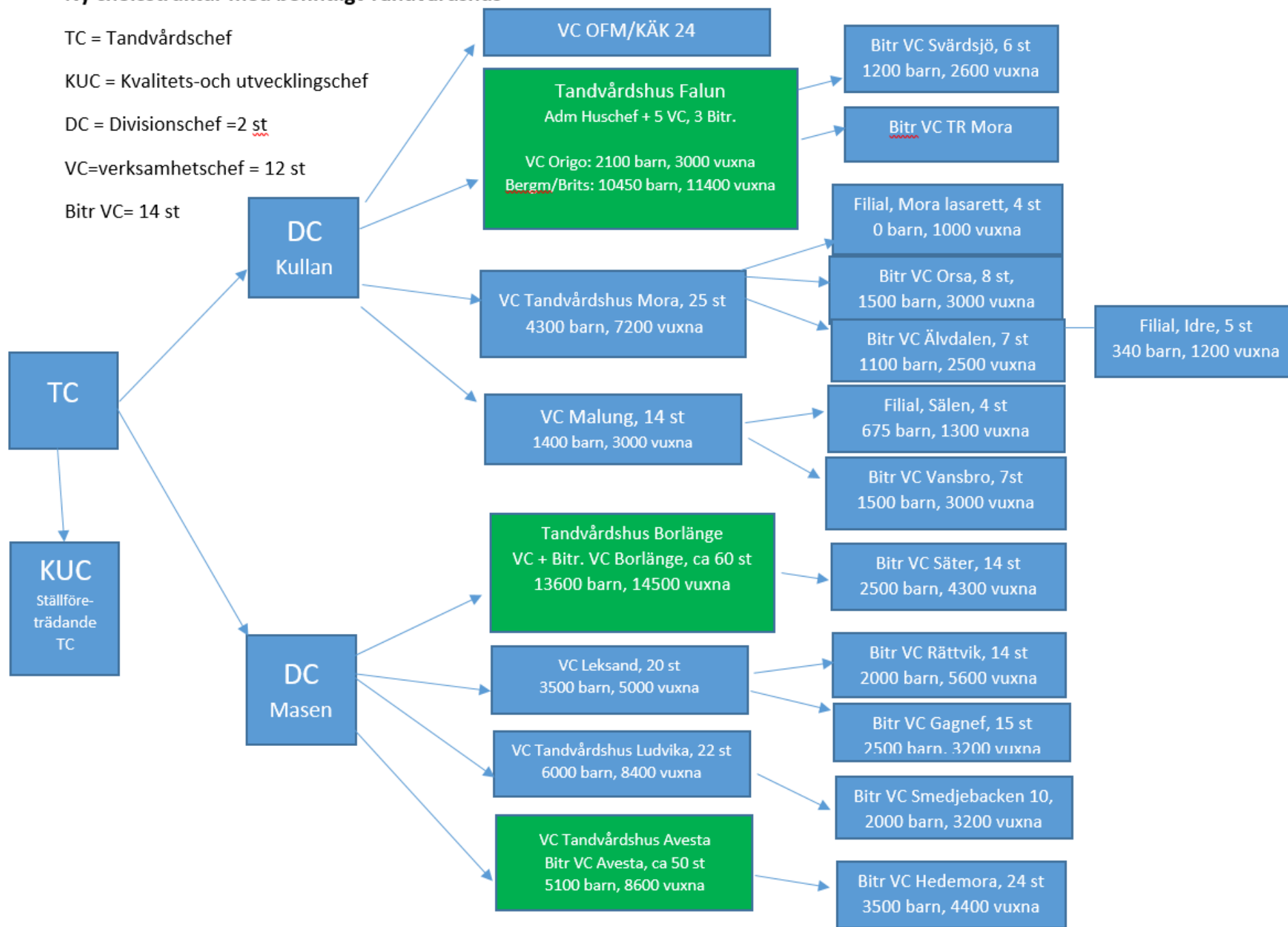
TC = Tandvårdschef

KUC = Kvalitets-och utvecklingschef

DC = Divisionschef = 2 st

VC=verksamhetschef = 12 st

Bitr VC= 14 st

Tandvårdshus i Dalarna – sammangående av kliniker ger möjlighet till skiftgång

Folktandvården Örnen i Avesta står modell.

1. Tillgänglighet, öppettider
2. Arbetstidsförkortning
3. Möjlighet till "nischning"
4. Ökad möjlighet till handledning
5. Ökade möjligheter för teamarbete
6. Optimalt utnyttjande av utrustning och lokalyta
7. Effektivare administration och ledning

Akademiskt Tandvårdshus Falun

Vision

Allmäntandvård, handledningsklinik, specialisttandvård, tandtekniskt laboratorium och stödfunktioner (administration) jobbar nära varandra och utvecklar varandra.

En ständigt närvarande **forskningsprofil** gör att det skapas en atmosfär av nyfikenhet och vilja att utveckla metoder och arbetssätt som gynnar **medarbetarnas utveckling** och ger patienter evidensbaserad tandvård i världsklass.

Regionplan 2023-2025

Tandvårdsnämnden

Nämnden har ansvar för att Folktandvården arbetar efter den övergripande verksamhetsplan som upprättats för tandvården i Dalarna. Genom att förebygga, utreda och behandla tandsjukdomar, symptom och skador ska Folktandvården genom sitt arbete bidra till en god tandhälsoutveckling på lika villkor för befolkningen i Dalarna. Enligt tandvårdslagen skall Folktandvården ansvara för regelbunden och fullständig tandvård för barn och ungdomar till och med det år de fyller 23 år, specialisttandvård för vuxna, samt akuttandvård och övrig tandvård för vuxna i den omfattning som regionen bedömer lämpligt.

Helt avgörande för att Folktandvården ska kunna fullfölja sitt uppdrag är förmågan att både rekrytera och behålla personal. [Arbetet med att erbjuda god handledning, kompetensutveckling, forskning och utveckling fortsätter därför under 2023.](#)

[Barntandvården stärks genom att Vårdval tillförs 10 miljoner kronor under 2023.](#) En högre ersättning för barntandvård kan förhoppningsvis leda till att flera privata vårdgivare tecknar "barnavtal" med Region Dalarna. Varje nytt avtal betyder en avlastning för Folktandvården.

[Folktandvården ska under 2023 fortsätta med vuxentandvård i den omfattning som nämnden fattar beslut om.](#)

Regionplan 2023-2025

- **Regionfullmäktige uppdrar till tandvårdsnämnden att:**
- genom att teckna samverkansavtal med universitet, högskolor och andra utbildare **erbjuda studenter möjlighet till praktik inom Folktandvården i Dalarna.**
- fortsätta arbetet med att **skapa ett Akademiskt Tandvårdshus i Falun**, med syfte att skapa ett centrum för forskning och utbildning för tandvården i Dalarna.
- **fortsätta utveckla arbetet med att rekrytera och bibehålla personal.**
- **utreda alternativa driftsformer** till de filialer som under lång tid har saknat fast tandläkare.
- verka för att Högskolan Dalarna startar **utbildning för tandhygienister.**
- verka för att Högskolan i Jönköping startar **utbildning för tandläkare.**

Vakansläge i Tandvården Region Dalarna Folktandvården

Folktandvården vakansinventering 2022-08-15

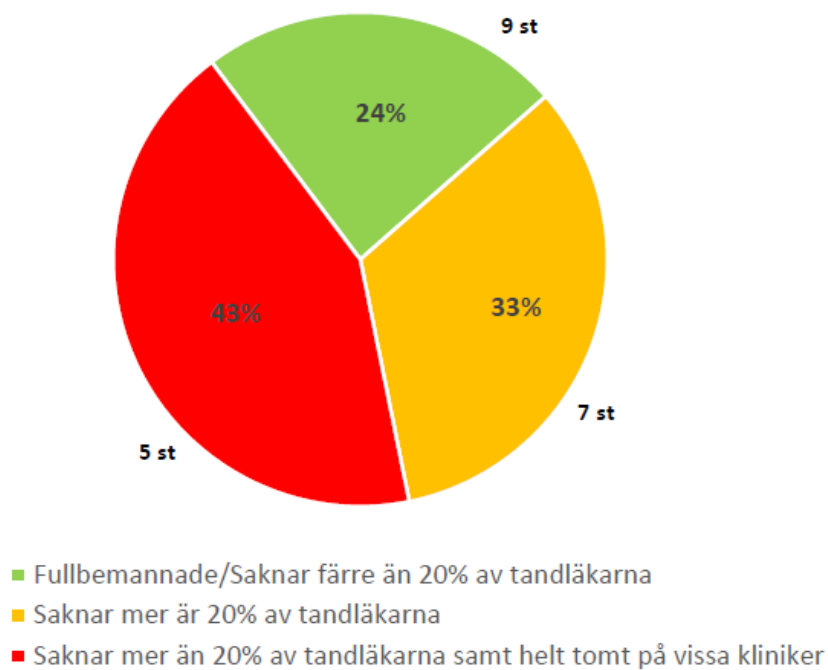
- 31 tandläkare
- 23 tandhygienister
- 9 tandsköterskor

Vakansläge i Tandvården Nationellt

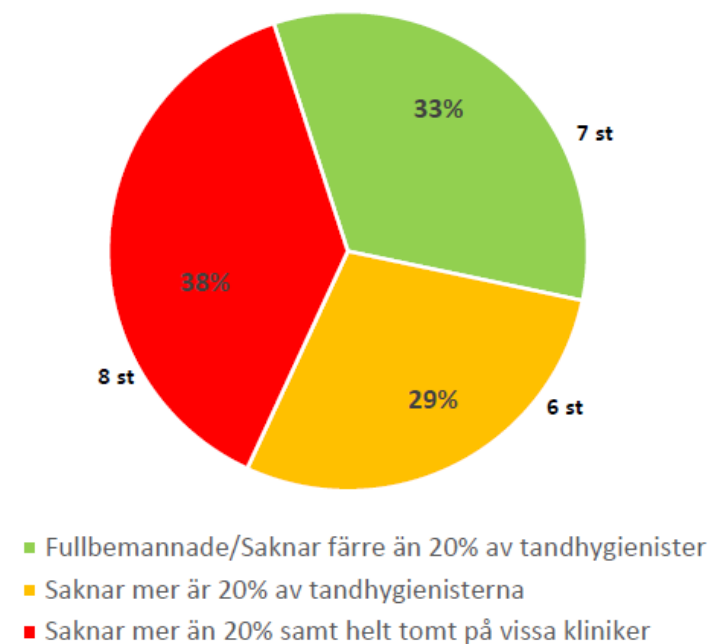
1: Bemanningsläge av Tandläkare i ATV

21 regioners svar

2: Bemanningsläge av Tandhygienister i ATV

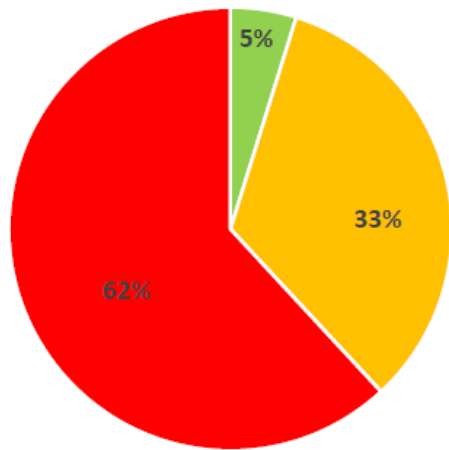
21 regioners svar

Vakansläge i Tandvården Nationellt

3: Interna lösningar används för att klara bemanning i länet.

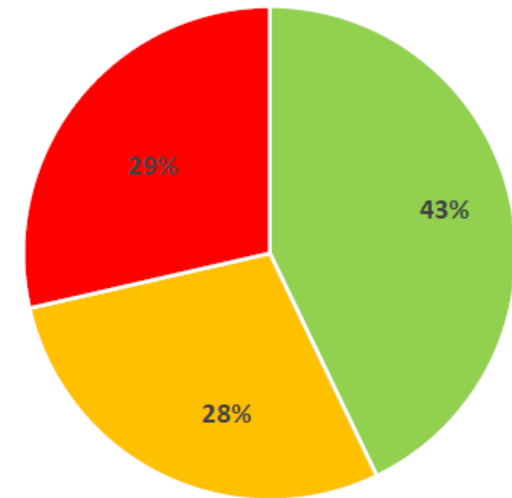
21 regioners svar

- Inga interna lösningar
- I undantagsfall, interna lösningar
- Interna lösningar görs på daglig basis

4: Barntandvården, lägesbild

21 regioners svar

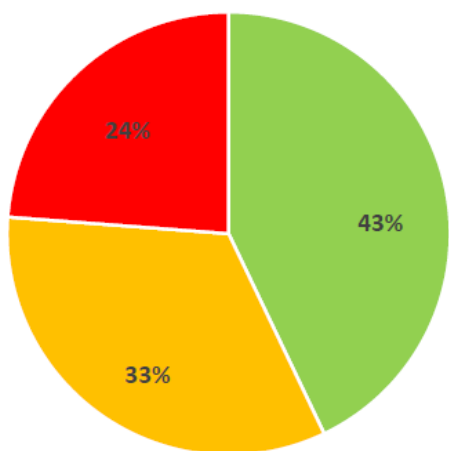

- Hinner med barntandvården
- Hinner nätt och jämnt med barntandvården
- Försening förekommer i barntandvården på flera kliniker

Vakansläge i Tandvården Nationellt

5: N/S/F patienterna – lägesbild

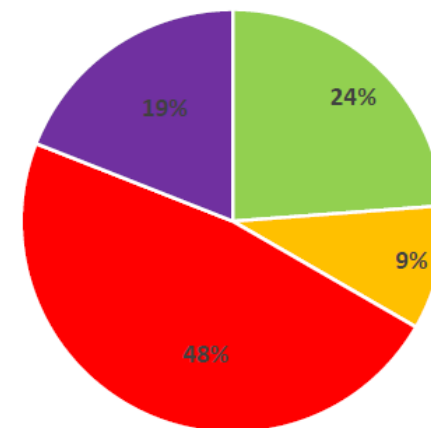
21 regioners svar

- Hinner med N/S/F
- Hinner knappt med N/S/F
- Försening förekommer bland N/S/F

6: Frisk tandvård – lägesbild

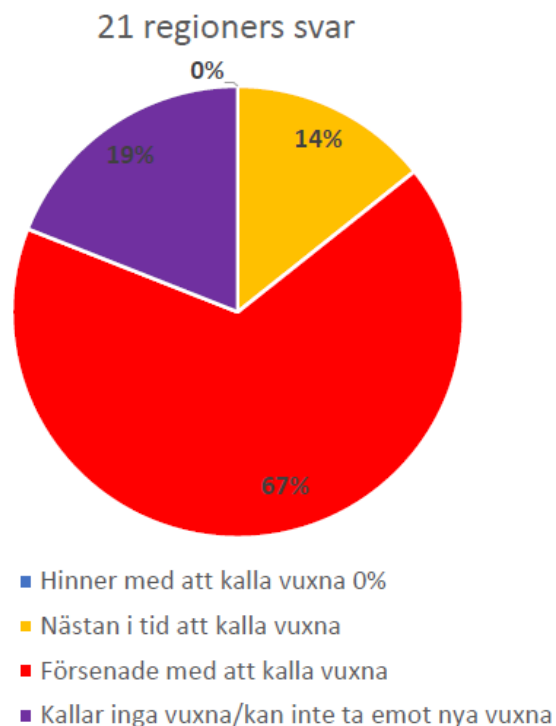
21 regioners svar

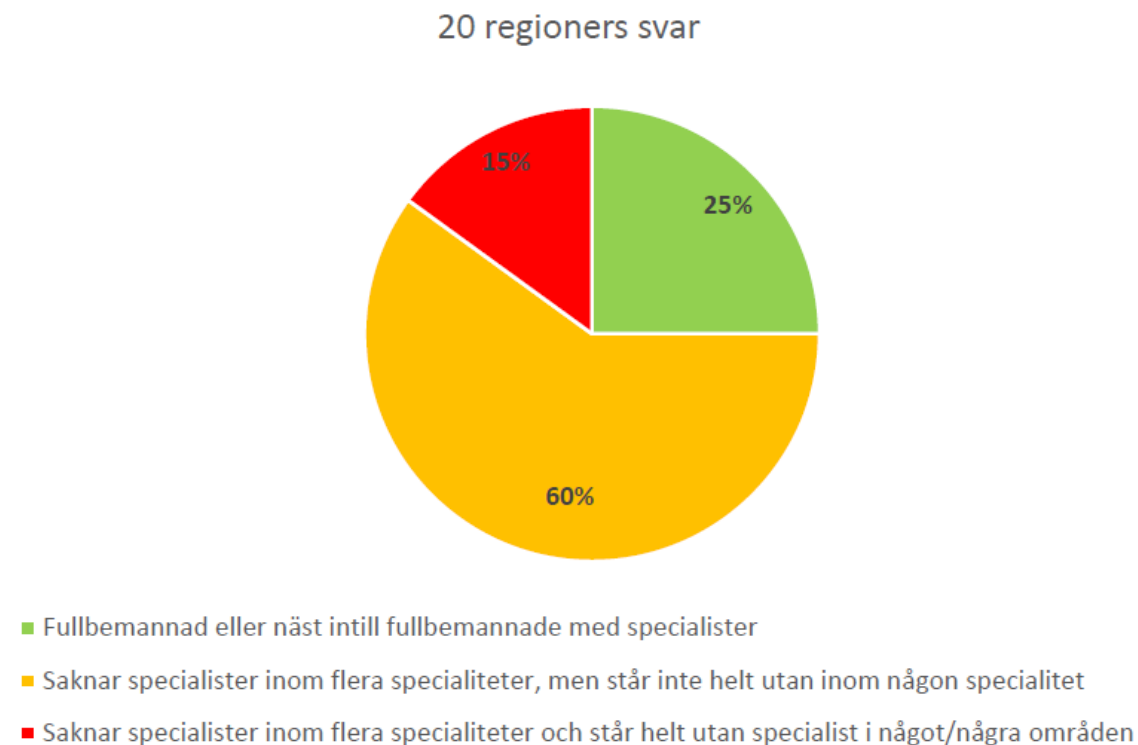
- Hinner med frisk tandvårdspatienter
- Hinner knappt med frisk tandvårdspatienter
- Försening förekommer bland frisk tandvårdspatienter
- Har avvecklat/håller på att avveckla frisk tandvårdspatienter

Vakansläge i Tandvården Nationellt

7: Vuxna patienter – lägesbild

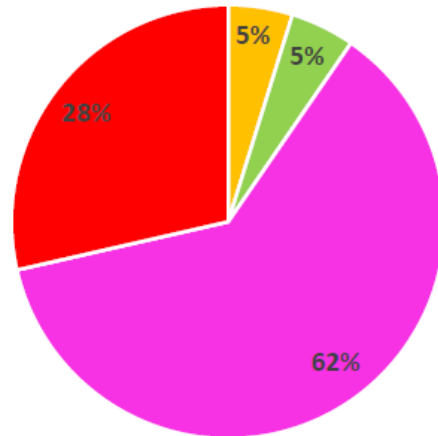
8: Specialisttandvården lägesbild av bemanning

Vakansläge i Tandvården Nationellt

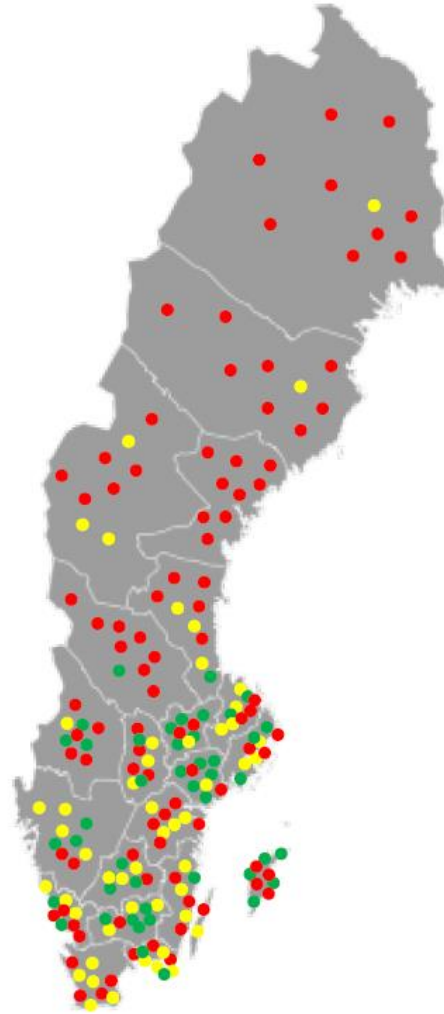
9. Konkurrens från privata

21 regioners svar

- Känner inte av konkurrensen med privata
- Hård konkurrens om patienterna
- Privata rekryterar våra medarbetare i stor utsträckning
- Privata rekryterar våra medarbetare och våra patienter

Vakansläge i Tandvården Nationellt

Vad gör vi?

- Handlingsplan för kompetensförsörjning
 - ex på aktiviteter (kommer i följande fyra bilder)
 - + Avsiktsförklaring – stödja eventuell tandläkarutbildning i Jönköping
 - + Avtal med Karlstads universitet tandhygienistutbildning
 - + Avtal tecknas med KI om att handleda KUT-tandläkare, 16 st /år
- Undersökning om varför man slutar i Folktandvården
 - Beslut i tandvårdsnämnden att utöka vuxentandvården och frångå prioriteringsordningen

Mindre tandvård till barn i Dalarna

PUBLICERAD 2022-07-26

En hel del av tandläkaren och verksamhetschefen Jenny Albinssons tid till administrativt arbete går åt till att ta emot akuta patienter. Foto: Mickan Palmqvist

DJURÅS. I ett försök att lindra tandvårdskrisen utnyttjar Dalarna en h...
Öppna i appen | X...ska Folktandvårdens tandläkare få prioritera fler vuxna patienter - framför barn.

- Vi anser själva att det är en drastisk åtgärd, säger tandvårdschefen Karin Gunnars Hellgren.

Några aktiviteter från handlingsplanen för kompetensförsörjning

Nationell rekrytering

- Ambassadörer
- Rundresor
- Sommarjobb för studenter inkl. träff för dessa
- Mässor inkl. digitala föreläsningar
 - ALARM (Göteborg)
 - Arbetsmarknadsdag, Karolinska institutet, Stockholm)
 - Arbetsmarknadsdag, Umeå universitet
 - Odontologiska inspirationsdagen Malmö
- Stipendier
- Vakansinventering 4 ggr/år
- Möjlighet till besök/auskultation
- Vi hjälper till att hitta bostad

Internationell rekrytering

- Rekrytering av upp till 10 tandläkare internationellt varje år
- Digitalmässan Portugal
- Mässor för internationell rekrytering
 - Emigrantmässan Houten
 - Digitala mässor EURES, bl.a. Swedish Day
- Campusmässan Örebro och Framtidsmässan (kopplat till nationella rekryteringsinsatser)
- Statistik på hur många internationellt rekryterade som är kvar i anställning efter 3 år och 5 år i samband med årsbokslut.
- Digitala föreläsningar mot Finska tandläkarsskolor
- Mottagande av VFU-studenter från Riga Universitet

Några aktiviteter från handlingsplanen för kompetensförsörjning samt övriga insatser

Strategiska insatser mot ungdomar

- AMK – Arbetsmarknadskunskap
- Riktad kontakt med studievägledare
- Arbetsmarknadsdag för tandvårdsyrken
- Tandvårdstanken lanseras för att öka intresset

hos Dalabördiga studenter

Insatser kopplade till tandläkare med utbildning utanför EU/EES

- Genom ansökan av statsbidrag har vi haft möjlighet att ta emot kandidater för praktiktjänstgöring och språkpraktik under 2021. Vi har god kontakt med Länsstyrelsen och håller koll på möjligheter att söka bidrag för olika projekt kring integration och kompetensförsörjning.
- En utredning pågår kring framtida möjligheter för insatser mot tandläkare med utbildning utanför EU/EES både genom KUT och för de som gör kunskapsprov.
- Eventuellt framtida samarbete med Karolinska institutet och Göteborgs universitet som bedriver KUT (kompletterande utbildning för tandläkare). Genom detta har vi möjlighet att skriva årligen återkommande avtal på upp till 16 studenter. Förhoppningen är att någon av dessa stannar kvar efter utbildningen.

Några aktiviteter från handlingsplan för kompetensförsörjning samt övriga insatser

- Kartläggning besöksbeteende på webb-sidor
- Framtaget introduktionsprogram för tandläkare efter analys av vad tandläkarkandidater efterfrågar. (Åtgärd handledarbrist)
- **Tandläkarforum** ensamarbetande tandläkare, breddinförs 2022 (Åtgärd handledarbrist, ensamarbete)
- **Ambulerande handledare** norra Dalarna. (Åtgärd handledarbrist)
- HR och samtliga chefer stämmer av i arbetsmiljöfrågor systematiskt varje termin.

Något annat du vill delge eller skicka med oss?

Så tacksam över att tandläkarforum finns! Det gör beslutet att stanna kvar lättare.

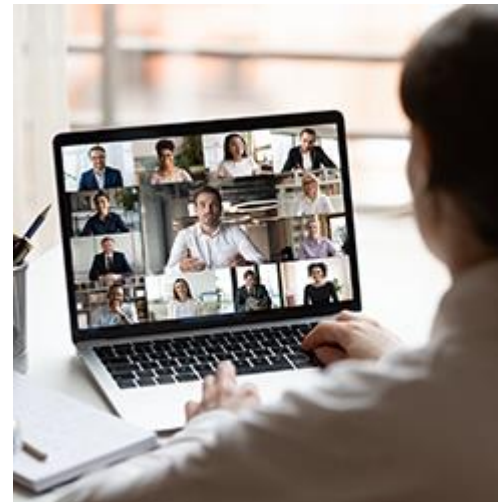
Stort tack för din medverkan!

Tandläkarforum kommer att utvärderas igen juni 2022.

Några aktiviteter från handlingsplan för kompetensförsörjning samt övriga insatser

- **Arbetsrättsutbildning** samtliga chefer för att stärka ledarskapet.
- **Samarbetsdialoger:** pågående samverkan mellan Folktandvården och samtliga Dalarnas kommuner, Samarkand, rekryteringslots, Falun-Borlänge-regionen, Länsstyrelsen, näringslivet för att stärka integrering och behålla-perspektivet i Dalarna.
- Ex. Norra Dalarna. Gemensam strategi: **Strategi: Leva, bo och arbeta i Dalarna.**
 - kontaktperson, kommunmöte, uppföljning
 - Folktandvårdsloppen Norra Dalarna
 - Nyinflyttar-aktivitet
- **Samarbete med näringslivet**, tex Skistar och Idrefjäll
- **Samarbete med lokala ambassadörer**
 - Skidor med Gunde Svan
 - Spela musik med Kalle Moraeus
- Rekryteringsinriktad **annonsering på sociala medier**, minst 10 inlägg/år.
- **Omvänd rekrytering**
 - Hur vill du bo?
 - Vad gillar du att göra på fritiden?
 - Vad är viktigt för dig på arbetet?
- **Upphandlat extern leverantör** för hjälp med rekrytering till den mest svårrekryterade orten

Framtiden?

- Allt färre medarbetare, fler äldre, fler tänder
- Jämlik tandhälsa?
- Andelen kariesfria bland barn- och ungdomar ökar!

DAGENS NYHETER.

En utskrift från Dagens Nyheter, 2022-07-26 09:29
Artikels ursprungsadress: <https://www.dn.se/sverige/beskedet-till-ulrika-tandlakartid-om-fem-ar/>

SVENSK POLITIK

Beskedet till Ulrika – tandläkartid om fem år

UPPDATERAD I GÅR 21:35 PUBLICERAD I GÅR 18:17

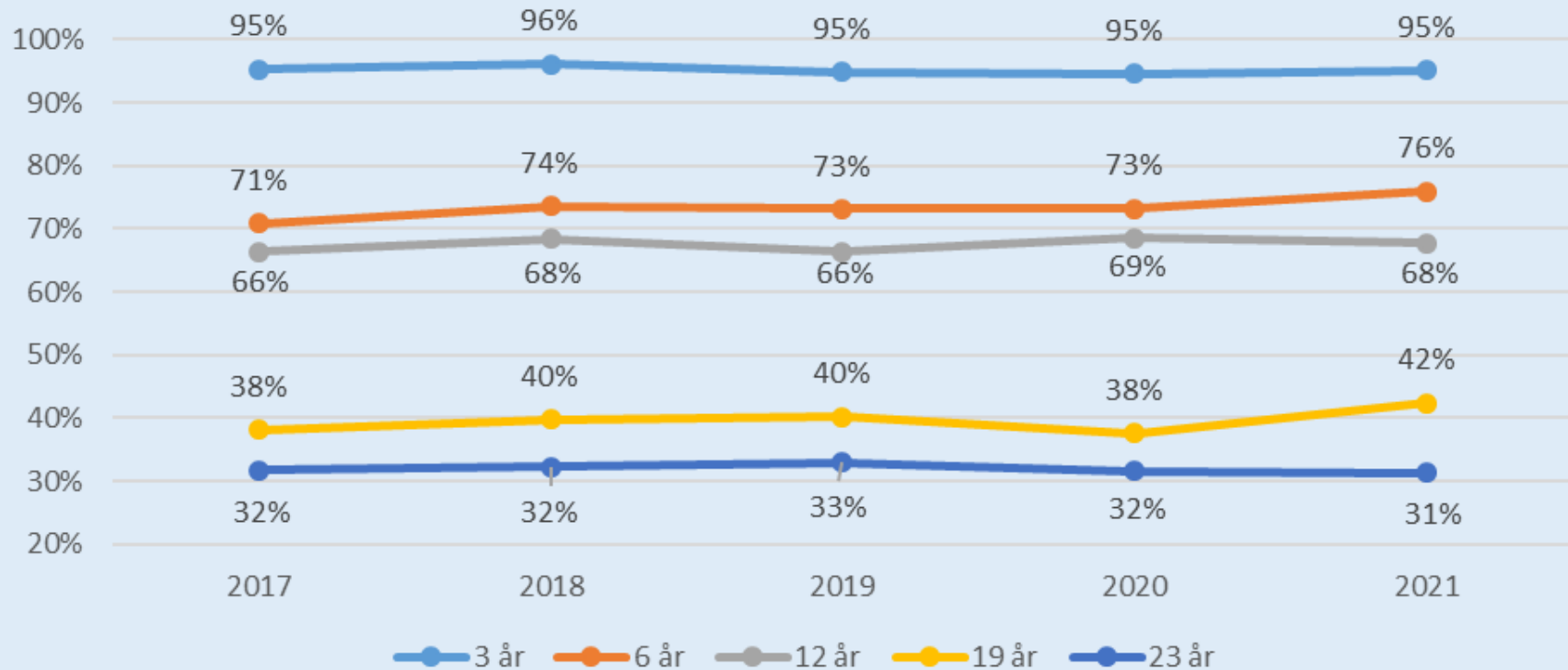
Ulrika Steigert i Lycksele har en underliggande sjukdom som gör att det blir extra viktigt att regelbundet kontrollera tänderna. Samtidigt har hon, och många andra, fått beskedet att de måste vänta i uppemot fem år på en undersökning. Foto: Erik Abel

Närmare 200 tandläkare och tandhygienister saknas i norra Sverige – och personalen flyr Folktandvården i hela landet.

Barn o Unga vuxna

Andel kariesfria individer

Kariesfria 3-, 6-, 12-, 19 och 23-åringar Folktandvården Dalarna
2017 - 2021 (deft=0 och DFT=0)

Definitioner:

- **deft=0:** ingen karies, ingen fyllning. Mjölktänder
- **DFT=0:** ingen karies, ingen fyllning. Permanenta tänder